

Raadsvoorstel

Datum 9 januari 2025

Onderwerp Uitkomsten decembercirculaire 2024 Gemeentefonds
Versienummer 1

Portefeuillehouder Paul Guldemon

Samenvatting

Jaarlijks verschijnen er drie circulaire. De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september de vertaling van de Miljoenennota en december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De decembercirculaire 2024 bevat onder andere informatie over compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg, subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg, uitvoering Hervormingsagenda Jeugd en een correctie van het volume accres en LPO accres naar aanleiding van de revisie van het bbp door CBS.

Financiële gevolgen

Betreft doel 1011 Solide financieel beleid
Begroting wijzigen Ja
Budgetnummer Diverse

Bijlagen

1. Begrotingswijziging voor het jaar 2025
2. Decembercirculaire 2024 Gemeentefonds

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen van de uitkomsten van de decembercirculaire 2024 van het Gemeentefonds.
- 2 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten in de jaarrekening 2024, en het voordelig resultaat van € 893.000 te verrekenen met de algemene concernreserve.
- 3 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten in de begroting 2025, middels bijgevoegde begrotingswijziging en het voordelig resultaat van € 719.000 te verrekenen met de algemene concernreserve.
- 4 In te stemmen met de verwerking van de uitkomsten voor de jaren 2026 tot en verder bij de eerstvolgende actualisering financieel perspectief.

Datum

9 januari 2025

Inleiding

In dit voorstel zijn de gevolgen van de decembercirculaire 2024 van het gemeentefonds voor Zwolle nader uitgewerkt en vragen wij u in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de jaarrekening 2024 en begroting 2025 en de verwerking van de jaren 2026 en verder bij de eerstvolgende actualisatie financieel perspectief. De decembercirculaire is gebaseerd op de najaarsnota van het kabinet en bevat onder andere nadere informatie over compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg, subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg, uitvoering Hervormingsagenda Jeugd en een correctie van het volume accres en LPO accres naar aanleiding van de revisie van het bbp door CBS.

Kader

Financiële verordening

Beoogd effect

De budgettaire gevolgen van de decembercirculaire voor Zwolle in beeld brengen en in te stemmen met de voorgestelde verwerking in de jaarrekening 2024, de begroting 2025 en het eerstvolgende financieel perspectief voor de jaren 2026 en verder.

Argumenten

1.1 Algemeen: budgettaire uitkomsten

De mutaties in het gemeentefonds hebben deels betrekking op algemene (niet aan een bepaalde taak gekoppelde) aanpassingen en worden verrekend met de algemene middelen. Het overige deel van de mutaties betreft verrekeningen om rijksbeleid uit te voeren, waarvoor grotendeels geldt dat de middelen ingezet worden voor de uitvoering van het rijksbeleid, tenzij het compensatie betreft voor reeds gemaakte kosten door de gemeente. Is het laatste van toepassing dan vindt verrekening plaats met de algemene middelen.

Accresramingen

Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t/m t-2) van de ontwikkeling van het bbp. In de decembercirculaire is voor het volume accres een gecorrigeerde raming op basis van de revisie van het CBS opgenomen. Voor de jaren 2025 tot en met 2029 is de raming naar boven bijgesteld

Samengevat leidt de decembercirculaire in 2024 tot een voordelig resultaat van € 893.000, het voordeel voegen we toe aan de algemene concernreserve evenals het voordeel van € 719.000 voor 2025. Voor de jaren 2026 en verder is er sprake van een oplopend voordeel van € 705.000 in 2026 naar € 1.682.000 in 2028. Op dit moment is onduidelijk in hoeverre de actuele loon- en prijsindexaties van het Centraal Planbureau doorwerken in de begroting 2025 en verder. Het effect van de actuele indexaties nemen we mee in het financieel perspectief van de perspectiefnota 2026-2029.

Tabel 1 Uitkomsten decembercirculaire 2024

(bedragen cumulatief x € 1)	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo resultaat algemene uitkering	344.000	719.000	705.000	1.189.000	1.682.000
Saldo resultaat integratie-/decentralisatie-uitkeringen	549.000	0	0	0	0
Totaal te verrekenen met de algemene middelen	893.000	719.000	705.000	1.189.000	1.682.000

Onder de rubriek financiën is een nadere detaillering van de diverse mutaties opgenomen.

Datum 9 januari 2025

2. Voorstellen tot verwerking in de jaarrekening 2024 en begroting 2025.

2.1 Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg

Voor de specifieke uitkering Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf is in het voorjaar van 2024 een bedrag van € 60 miljoen beschikbaar gesteld voor de begroting van het ministerie van VWS. Het bedrag komt uit de algemene uitkering van het gemeentefonds en de integratie-uitkering Voogdij 18+ (zie meicirculaire 2024). Na beoordeling van de aanvragen over de jaren 2022 en 2023 resteert € 30,4 miljoen. Het resterende budget wordt in zijn geheel teruggeboekt naar het gemeentefonds, omdat de integratie-uitkering Voogdij 18+ is opgeheven.

Voor Zwolle gaat het om een bedrag van € 263.000 in 2024. Deze middelen komen ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024, hier staan geen extra werkzaamheden tegenover.

2.2 Subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg

In mei 2019 hebben de VNG en het Rijk afspraken gemaakt over de inrichting van een subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdzorg met een looptijd tot eind december 2021. Hiervoor is destijds € 20 miljoen naar de begroting van het ministerie van VWS overgeboekt (zie meicirculaire 2019).

Tussentijds is het bedrag voor de regeling verlaagd van € 20 miljoen naar € 10 miljoen. Momenteel is € 5,4 miljoen als liquiditeitssteun uitgekeerd, wat op een later moment wordt teruggeboekt naar het gemeentefonds. In deze circulaire wordt € 4,6 miljoen teruggeboekt naar het gemeentefonds. Het bedrag voor Zwolle van € 40.000 komt ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024, hier staan geen extra werkzaamheden tegenover.

2.3 Uitvoeringsagenda Hervormingagenda Jeugd

Voor de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd is voor 2024 en 2025 jaarlijks € 9 miljoen overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS. De beschikbare middelen ad € 9 miljoen voor 2024 zijn niet volledig besteed en een bedrag van € 5,6 miljoen wordt teruggeboekt naar het gemeentefonds. Het bedrag voor Zwolle van € 47.000 komt ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024, hier staan geen extra werkzaamheden tegenover.

2.4 Faciliteitenbesluit opvangcentra

In het faciliteitenbesluit is geregeld dat aan gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben, jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering wordt verstrekt. Deze uitkering is bedoeld om de werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden. Voor Zwolle is dit een bedrag van € 87.000. Hier staat een inkomstenraming tegenover op doel 2.1.2 “arbeidsparticipatie” van € 75.000. Het restant bedrag valt vrij bij de jaarrekening 2024.

2.5 Slavernijverleden

Vijf gemeenten ontvangen een bijdrage voor het uitvoeren van activiteiten in het kader van (het tegengaan van) de doorwerking van het slavernijverleden. Deze decentralisatie-uitkering past in de voorgenomen uitwerking van de kabinetsreactie slavernijverleden. Deze inzet richt zich op het erkennen en herdenken van het slavernijverleden op lokaal niveau, maar kan ook in bredere zin gericht zijn op het voorkomen van anti-zwart racisme, empowerment/emancipatie van Afro Nederlandse gemeenschappen of uitwerking geven aan de doelstellingen van het VN Decennium voor Mensen van Afrikaanse afkomst in de eigen lokale context. Er is hiervoor een bedrag van

Datum 9 januari 2025

€ 217.864 beschikbaar. De verdeling per gemeente is als volgt: Amsterdam: € 50.000, Amersfoort € 41.322, Leiden: € 37.042, Nijmegen: € 39.500 en Zwolle: € 50.000.

Dit bedrag zal via het doel 1.1.3 “gelijke kansen” meegenomen worden naar 2025 via de reserve nog uit te voeren werken ter dekking van de activiteiten in 2025.

2.6 Landelijke beëindigingsregeling veehouderbedrijven

Sinds 3 juli 2023 zijn de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties met piekbelasting (Lbv-plus) opengesteld, waarmee veehouders hun bedrijfslocaties tegen subsidie kunnen beëindigen. De subsidieregelingen brengen werkzaamheden voor gemeenten, als het bevoegd gezag, met zich mee. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wil deze gemeenten daarin ondersteunen. In totaal is een bedrag van € 7 miljoen beschikbaar voor deze decentralisatie uitkering. De gemeenten kunnen de middelen beleids- en bestedingsvrij inzetten.

Zwolle ontvangt een bedrag van € 13.000, dit bedrag komt ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024.

2.7 Register Externe veiligheidsrisico's

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) is met medeoverheden verantwoordelijk voor het beheer van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV). Onderdeel hiervan is dat alle gemeenten de juiste data moeten aanleveren in het REV. Het ministerie van IenW verstrekt hiervoor een eenmalige compensatie aan gemeenten. Hiervoor is € 3,4 miljoen beschikbaar. Alle gemeenten in Nederland ontvangen € 10.000 voor de te verrichten werkzaamheden. Dit bedrag komt ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024.

2.8 Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. Voor 2024 ontvangen zij hiervoor een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Voor Zwolle gaat het om een bedrag van € 83.000. De kosten zijn al geraamd bij de 2^e berap 2024 waardoor dit bedrag kan vrijvallen bij de jaarrekening 2024.

2.9 Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo, de Jeugdwet en de Wet publieke gezondheid voor de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek) ligt voor Oekraïense ontheemden bij gemeenten. Het aantal Oekraïense ontheemden is dusdanig groot dat dit niet kan worden beschouwd als onderdeel van gebruikelijke fluctuaties op gemeentelijk niveau. Daarom ontvangen de betreffende gemeenten een compensatie.

De compensatie is vastgesteld op basis van onderzoek van het CBS naar daadwerkelijke opgevangen Oekraïense ontheemden per gemeente in 2024 en op basis van extern onderzoek naar de gemiddelde gemeentelijke zorgkosten per ontheemde. Op basis daarvan wordt een bedrag van € 29,8 miljoen uitgekeerd via deze decentralisatie-uitkering, waarbij de verdeelsleutel per gemeente is vastgesteld op basis van bovengenoemde onderzoeken.

Datum 9 januari 2025

Voor Zwolle gaat het om een bedrag van € 201.000. In 2023 zijn deze gelden meegenomen naar 2024. Vanaf 2025 gaan we over naar het systeem dat de meerkosten 2025 worden gedekt uit de gelden uit de decembercirculaire 2025. Dit voorkomt het jaarlijks mee moeten nemen van deze gelden. Hierdoor kan het bedrag 2024 vrijvallen bij de jaarrekening 2024.

2.10 Vangnetconstructie energietoelage

Binnen de decentralisatie-uitkering Energietoelage 2023 is € 32,5 miljoen van het budget gereserveerd voor een vangnetconstructie (zie paragraaf 3.3.5 van de meicirculaire 2024).

Ondanks de aangepaste verdeelsystematiek kunnen er verschillen zijn ontstaan tussen de gebruikte verdeelstatistiek en het werkelijke aantal bereikte huishoudens met een inkomen tot 120% sociaal minimum. De vangnetconstructie is bedoeld om een oplossing te bieden voor te grote afwijkingen (ten nadele van gemeenten).

De € 28,6 miljoen wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van de verdeelsystematiek van de decentralisatie-uitkering Energietoelage 2023

Het bedrag voor Zwolle van € 222.000 komt ten gunste van de algemene middelen als onderdeel van de jaarrekening 2024, de regeling is afgerond en past binnen de hiervoor reeds beschikbare middelen.

Alternatieve mogelijkheden

Voorstellen zijn conform verwerking voorgaande circulaires.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Uitvoering loopt voor de meeste onderdelen al waardoor nu niet apart ingezet hoeft te worden op draagvlak en participatie.

Communicatie

De uitwerking wordt meegenomen in de begroting waardoor communicatie nu niet van toepassing is.

Financiën

Voor- en nadelige mutaties kleiner dan € 10.000 verrekenen we met de algemene middelen en worden niet toegelicht.

In tegenstelling tot wat gebruikelijk is bevat deze circulaire nieuwe accresramingen. Voor de jaarafsluiting 2024 is het accres 2024, zoals gemeld in de meicirculaire 2024, de definitieve stand.

Ten aanzien van de raming van het accres voor de jaren 2025 en verder is echter een correctie opgenomen naar aanleiding van de Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)-revisie van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).

Verder heeft het vrijvallen van een gedeelte van de verdeelreserve in 2025 (€ 20 miljoen op een totaal van € 40 miljoen) een positief effect. Dit zijn middelen die worden gereserveerd om fluctuaties, onder andere als gevolg van volumemutaties, op te vangen totdat de definitieve uitkering van enig uitkeringsjaar is vastgesteld.

Tabel 2 Mutaties in de algemene uitkering

(bedragen x € 1 .)		2024	2025	2026	2027	2028
Algemene mutaties						
1.	Accresmutaties		479.000	705.000	1.189.000	1.682.000
2.	Verdeelsystematiek/ afronding		240.000			
			719.000	705.000	1.189.000	1.682.000

Datum 9 januari 2025

Specifieke- en taakmutaties:

1. Bijdrage gebruik BRP 2024	-6.000				
2. Compensatiereg. niet beoogde kst jeugdzorg	263.000				
3. Subsidierereg. continuïteit cruciale jeugdzorg	40.000				
4. Uitvoering hervormingsagenda jeugd	47.000				
	344.000				
Totaal resultaat op de algemene middelen	344.000	719.000	705.000	1.189.000	1.682.000

Integratie- en decentralisatie-uitkeringen

Het grootste gedeelte van deze uitkeringen kan bij de jaarrekening 2024 vrijvallen omdat de dekking reeds geregeld is in onze begroting. Voor Faciliteitenbesluit opvangcentra is een bedrag van € 75.000 nodig ter dekking van geraamde kosten en de activiteiten Slavernijverleden worden uitgevoerd in 2025 waardoor deze gelden mee worden genomen naar 2025.

Tabel 3 Mutaties in de integratie- en decentralisatieuitkeringen

	x € 1).	2024	2025	2026	2027	2028
1. Faciliteitenbesluit opvangcentra		87.000				
Dekking geraamde kosten doel 2.1.2		-75.000				
2. Slavernijverleden		50.000				
Storting in reserve nog uit te voeren werken sociaal		-50.000				
3 Wet betaalbare huur		8.000				
4. Beëindigingsregeling veehouderbedrijven		13.000				
5. Register externe veiligheidsregio's		10.000				
6. Spreidingswet		83.000				
7. Meerkosten Oekraïne sociaal domein		201.000				
8. Vangnetconstructie energietoelage		222.000				
Totaal resultaat op algemene middelen		549.000	0	0	0	0

Risico's

Door het volumeaccres te koppelen aan het 8-jaarsgemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product wordt de stabiliteit in het gemeentefonds verbeterd. Wel is er nog onduidelijkheid over de wijze van compensatie van stijgende zorgkosten. Vanaf 2024 is de loon- en prijsontwikkelingen gekoppeld aan de prijsindex Bruto Binnenlands Product, hierdoor wordt het risico dat de loonkosten voldoende worden gecompenseerd vergroot.

Vervolg

De verwerking van de decembercirculaire verloopt via het reguliere beleidscyclusproces. Het jaar 2024 wordt verwerkt bij de jaarrekening 2024, 2025 in de begroting 2025 en 2026 en verder wordt verwerkt in de eerstvolgende actualisatie van het financieel perspectief.

Openbaarheid

Openbaar

Datum 9 januari 2025

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Bijlage: Begrotingswijziging 2025 behorend bij de decembercirculaire 2024.

Doel		Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
10.1.1		We hebben een solide financieel beleid		
	1.	Algemene uitkering Gemeentefonds		719.000
10.1.1		We hebben een solide financieel beleid		
	1.	Voordelig resultaat verrekenen met Algemene concernreserve	719.000	
Totaal			719.000	719.000